

ZPRAVODAJ 2/2021

Téma dne

Novelizace zákona o zbraních

[LEX z.s.](#)

Začátkem února nabývá účinnosti novela zákona o zbraních. Co tyto změny znamenají pro Svaz vojáků v záloze, a obecně střelce branných disciplín?

Zásadní změna, kterou přijatá verze zavádí, je vytvoření nové kategorie zbraní A-I. Tato kategorie se zvláště týká zbraní používaných v položce “útočná puška“, protože zahrnuje také:

- zbraně původně samočinné, které byly upraveny na samonabíjecí
- dlouhé samonabíjecí zbraně, které lze sklopením, zasunutím nebo odstraněním ramenní opěry bez nástrojů zkrátit na méně než 600 mm
- dlouhé samonabíjecí zbraně pro střelivo se středovým zápalem, používající zásobník s kapacitou větší než 10 nábojů

Zbraně původně samočinné, které byly upraveny na samonabíjecí

Jde o zbraně, které byly původně samočinné a posléze na nich byly provedeny úpravy směřující k odstranění samočinné funkce. Nevztahuje se na zbraně z novovýroby – vyrobené z náhradních dílů k samočinným zbraním. Vztahuje se opravdu pouze ke zbraním, které byly zaregistrovány jako zbraně kat. A a později byla jejich kategorie změněna na B.

Dlouhé samonabíjecí zbraně, které lze sklopením, zasunutím nebo odstraněním ramenní opěry bez nástrojů zkrátit na méně než 600 mm

Tato kategorie reálně neexistuje. Definice dlouhé zbraně je taková, že musí být delší než 600 mm.

“Dlouhá zbraň, kterou lze zkrátit na méně než 600 mm“ je tedy protimluv: pokud ji lze zkrátit na méně než 600 mm, pak to není dlouhá zbraň. Délku zbraně při sklopené nebo vyklopené opěrci tedy vůbec nemusíte řešit, protože kvůli tomu zbraň nikdy do kat. A-I patřit nemůže.

Dlouhé samonabíjecí zbraně pro střelivo se středovým zápalem, používající zásobník s kapacitou větší než 10 nábojů

V tomto případě se nejedná o samostatný typ zbraně. Kategorie zbraně je určována podle kapacity zásobníku, který je do ní vložen; tento typ výjimky tedy reálně znamená možnost si ke zbraní koupit a používat příslušný nadlimitní zásobník. Tedy je možné, aby některé zbraně stejného modelu od stejného výrobce byly zaregistrovány jako kategorie A-I a některé jako B; v praxi to znamená, že v prvních se smí používat velké zásobníky a v druhých ne.

Dosavadní držitelé těchto zbraní

Pro držitele zbrojních průkazů, kteří mají vydán průkaz zbraně na zbraň, která je podle nového znění zbraní kat. A-I, se v zásadě nic nemění. Zbraň se nově považuje za zbraň kat. A-I a její dosavadní držitel se automaticky považuje za držitele výjimky (nemusí o ni žádat). Může do této zbraně nabývat nadlimitní (10+) zásobníky a používat je v ní (ale jen v ní – ve zbraních kat. B je používat nesmí, i kdyby tam pasovaly). Výměna průkazu zbraně by měla být provedena při nejbližší vhodné příležitosti (např. prodloužení ZP). V zásadě jediná okamžitá změna je to, že můžete nabývat nadlimitní zásobníky jen do těch zbraní, které máte (dokladuje se při nákupu průkazem zbraně).

Nabývání nových zbraní kat. A-I

Pokud si budete chtít pořídit takovou zbraň po 30. lednu, potřebujete výjimku na zbraň kat. A-I. Ta se ovšem od tradiční výjimky na zbraně kat. A hodně liší – nejvíce zásadním rozdílem je, že je nároková a policie ji musí vydat každému, kdo uvede řádný důvod a splní zákonné podmínky (tj. má zbrojní průkaz). Řádných důvodů pro vydání výjimky na zbraň kat. A-I je několik a jsou podrobněji popsány v [tomto článku](#); střelcům branných disciplín doporučuji jako důvod uvést **“výcvik k zajištění nebo podílení se na zajištění zabezpečení nebo ochrany kritické infrastruktury, objektů mimořádné důležitosti, objektů důležitých pro ochranu státu, majetku mimořádné hodnoty nebo mimořádně nebezpečných nebo cenných zásilek“**, což je branné střelbě zřejmě nejbližší.

Zde je nutno zdůraznit, že nošení či použití zbraně není tímto důvodem omezeno.

Oprávnění nosit či použít zbraň není vázáno na důvod vydání povolení k nabytí, ale na skupiny zbrojního průkazu jejího držitele. Tedy například držitel zbrojního průkazu skupiny B (sportovní střelba) může používat ke sportovní střelbě jakékoli zbraně, které legálně vlastní, bez ohledu na to, z jakého důvodu mu bylo vydáno případné povolení či výjimka.

Nadlimitní zásobníky

Za “nadlimitní“ považuje zákon zásobníky pro krátké zbraně s kapacitou větší než 20 nábojů nebo pro dlouhé zbraně s kapacitou větší než 10 nábojů. Pro zásobníky, které již máte v držení, platí že je můžete dále mít a používat ve zbraní, do které patří (pokud jste před účinností zákona měli i tu zbraň). Pro nabývání nových zásobníků existují dvě možnosti:

- pokud máte výjimku na zbraň kat. A-I, můžete nabývat zásobníky příslušné k té zbraní. (Jak bylo výše řečeno, dosavadní držitelé takových zbraní se automaticky považují za držitele výjimky, tedy jsou automaticky oprávněni k nabývání příslušných zásobníků.)

- pokud máte povolení k nabývání nadlimitních zásobníků, můžete nabývat jakékoli zásobníky a používat je v jakýchkoli zbraních (i ve zbraních kat. B). Povolení k nabývání nadlimitních zásobníků se vydává za stejných podmínek jako výjimka na zbraně kat. A-I; doporučuji žádat spíše o toto povolení než o výjimku A-I, protože je univerzální a vy nemusíte řešit, který zásobník patří ke které zbraní.

Oba typy oprávnění jsou paušální a trvalá – nejsou omezena počtem nákupů ani počtem kusů. Nakoupené zásobníky nepodléhají registrační povinnosti.

Další informace o zbraních kat. A-I, které přímo nesouvisí s brannou střelbou, najdete v [tomto článku](#).

Často kladené otázky

Jak mám teď postupovat?

Pokud máte zbraň, která nově spadá do kat. A-I, nemusíte dělat nic. Zbraň vám zůstává, oprávnění s ní spojená také. Jediný rozdíl oproti současnému stavu je ten, že při nákupu zásobníku s kapacitou vyšší než 10 nábojů (popř. u krátkých zbraní vyšší než 20 nábojů) budete muset ukázat průkaz příslušné zbraně.

Pokud budete kupovat zbraň tohoto typu, napřed si u prodejce zjistíte, zda je registrovaná jako kategorie A-I nebo jako B.

Pokud je registrovaná jako A-I, nechte si vydat výjimku na zbraň kat. A-I.

Pokud je registrovaná jako B, nechte si vydat povolení k nabytí zbraně kat. B a povolení k nabývání nadlimitních zásobníků (pokud ho už nemáte; je univerzální, nemusí být ke každé zbraní zvlášť). Povolení k nabývání nadlimitních zásobníků umožňuje nakupovat jakékoli zásobníky a používat je v jakékoli zbraní.

Jak zjistím, jestli je teď moje zbraň v kategorii A-I, nebo B?

Sami to nezjistíte, a ani to nepotřebujete vědět. Pravidla pro nakládání se zbraněmi kat. A-I a B jsou stejná, a pokud je zbraň teď v kat. A-I, zákon vás automaticky považuje za oprávněného držitele. Pokud byste zbraň prodávali, řiďte se tím, co máte napsáno v průkazu zbraně. Pokud se tam píše "kategorie B", můžete ji prodat osobě, která má nákupní povolení na zbraň kat. B, pokud se tam píše "kategorie A-I", můžete ji prodat osobě, která má výjimku na zbraň kat. A-I. Pokud ale zbraň prodáváte jako kategorii B, nesmíte k ní kupci dát nadlimitní zásobníky (ledaže by měl výše zmíněné povolení k nabývání nadlimitních zásobníků).

Když chci koupit nadlimitní zásobníky, jak prodejci prokážu, že jsem oprávněn k jejich nabývání?

Můžete to prokázat třemi způsoby:

- předložením průkazu příslušné zbraně kategorie A-I
- předložením průkazu příslušné zbraně kategorie B, vydaného před 30. lednem 2021
- předložením povolení k nabývání nadlimitních zásobníků.

Když mám výjimku na zbraň kategorie A-I, může mi policie vstupovat do obydlí za účelem kontroly uložení zbraní?

Ne, toto oprávnění se vztahuje pouze ke zbraním kategorie A.

Co když mám povolení na zbraň kat. B, koupím ji a pak se při registraci ukáže, že jde o zbraň kat. A-I?

I na to zákon pamatuje – v takovém případě vás policie nechá vyplnit žádost o vydání výjimky na zbraň kat. A-I a tu vám pak vydá. Správní poplatek se v takovém případě nevybírání.

Co když chci, aby moje zbraň zůstala v kat. B?

Pokud nejde o zbraň konvertovanou ze samočinné (v tom případě jde vždy o zbraň kat. A-I), pak v podstatě záleží na vás, protože jinak se zbraně kat. A-I a B liší jen velikostí používaných zásobníků. Můžete tedy požádat, aby vaše zbraň byla registrována v kategorii B, ale pak v ní nebudete moci používat nadlimitní zásobníky (ledaže si vyřídíte povolení k nabývání nadlimitních zásobníků).

Když chci ve zbrani používat nadlimitní zásobníky, musím mít výjimku na kat. A-I a povolení k nabývání nadlimitních zásobníků, nebo stačí jedno z toho?

Stačí jedno z toho. Výjimka na zbraň kat. A-I automaticky zahrnuje oprávnění do dané zbraně nabývat a používat nadlimitní zásobníky, a povolení pro nabývání nadlimitních zásobníků zahrnuje i povolení je používat v jakýchkoli zbraních, včetně kat. B.

Co když mám krátkou i dlouhou samonabíjecí zbraň, které používají stejný typ zásobníku, a do nich zásobníky s kapacitou mezi 10 – 20 náboji? Jsou takové zásobníky nadlimitní nebo ne?

Status zásobníku se odvíjí od zbraně, ve které je používán, takže v krátké zbrani není nadlimitní, zatímco v dlouhé ano.

(Připomínám ovšem, že pokud jste tu dlouhou měl už před účinností změny, tak se považuje za zbraň kat. A-I a vy za držitele výjimky, takže v ní nadlimitní zásobníky používat můžete.)

Upřesnění

Nadstavbový zákon

[LEX z.s.](#)

Druhou významnou legislativní změnou, která začátkem února vstoupí v platnost, je nový [Zákon o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky](#), alias “nadstavbový zákon“ (pojmenovaný takto, protože představuje určitou nadstavbu k zákonu o zbraních). Z hlediska organizací zabývajících se brannou střelbou jsou podstatné dvě části:

Zákaz ozbrojených skupin

Kolem tohoto zákazu vznikl poměrně velký rozruch. Zákaz je však formulovaný tak, že zahrnuje pouze ozbrojené skupiny s ideologickým zaměřením; konkrétně ustanovuje, že

Ozbrojenou skupinou se rozumí skupina osob, která zároveň

- a) má povahu paramilitární ozbrojené složky,*
- b) je určena k ozbrojenému prosazování cílů založených na politické, náboženské nebo jiné ideologii a*
- c) nakládá se zbraněmi, usiluje o získání přístupu ke zbraním, nebo organizuje osoby, které zbraněmi nakládají.*

Zákaz se tedy nemůže vztahovat na SVZ, AVZO, SBTS a jiné sportovně-branné organizace bez ideologických cílů.

Systémy střelecké přípravy

Zákon zavádí možnost zřídit nebo akreditovat programy střelecké přípravy, které se mají sestávat z několika teoretických a praktických kurzů a hodnocených střelb. Programy střeleckého výcviku se dělí na dva typy:

- **programy střeleckého výcviku pro zajištění vnitřní bezpečnosti**, které budou v gesci ministerstva vnitra. Frekventanty mají připravit zejména k použití zbraně k sebeobraně, k zásahům proti aktivnímu střelci, k nakládání se zbraněmi po dobu krizového stavu a podobně.

- **programy střeleckého výcviku pro zajištění vnější bezpečnosti**, které budou v gesci ministerstva obrany. Sem by měla spadat zejména branná střelba s důrazem na kompatibilitu takového výcviku se střeleckým výcvikem AČR.

Gesční ministerstva mohou program organizovat sama, a/nebo organizací a prováděním pověřit akreditovanou osobu. To znamená (a důvodová zpráva s tím počítá), že občanská sdružení a obdobné organizace, pokud splňují podmínky zákona, mohou programy střelecké přípravy nejen provádět, ale v rámci požadavků stanovených nařízením vlády také samy vytvářet. Ohledně prováděcího nařízení vlády vám nemůžeme momentálně říct více, než že právě vzniká za účasti odborné veřejnosti, včetně SVZ a LEX. Počítáme s tím, že SVZ by mohl tímto způsobem nechat akreditovat střeleckou soutěž KVAS.

Aprobace

U osob, které projdou alespoň základní úrovní programu střelecké přípravy, zákon počítá s udělením *aprobace*. Aprobace je potvrzení, že frekventant je způsobilý k nakládání se zbraní určité kategorie, a považuje se za řádný důvod k vydání povolení na takovou zbraň (je-li podle zákona o zbraních takové povolení vyžadováno).

To se může zdát na první pohled zbytečné, protože zákon o zbraních umožňuje vydání takových povolení už teď. To je pravda, nicméně klíčové je to slovo *ted'*. Zákon o zbraních řeší nabývání a držení zbraní civilními osobami pro soukromé účely a podléhá evropské směrnici o zbraních. „Nadstavbový zákon“ ale řeší zajištění vnitřní a vnější bezpečnosti státu, což je podle Lisabonské smlouvy výlučná pravomoc státu, do které EU nesmí zasahovat. Jinými slovy, i kdyby EU zakázala vydávání povolení podle zákona o zbraních, vydávání aprobací podle nadstavbového zákona zakázat nemůže.

Autorem obou textů je pan David Karásek z LEX z.s..